
Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie trzebnickim w I półroczu 2011 roku

Trzebnica, październik 2011

Opracowanie:
Mirosława Szczepaniak

1. WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 8 ust. 1 mówi, iż do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (pkt 3). Natomiast w art. 9 ust. 1 jest mowa o zadaniach samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Należy do nich m.in.: opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia (pkt 9).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednoczone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Podstawowym źródłem informacji o liczbie i strukturze bezrobotnych oraz ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy jest obowiązujący obecnie w kraju na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 239, poz. 1594) system statystyczno – sprawozdawczy o rynku pracy.

Opierając się na powyższych zapisach ustawy oraz systemie statystyczno – sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdania: od MPiPS -01 do MPiPS -06) wprowadzono do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitą metodę, służącą bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- Określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- Stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- Określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,

- Bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- Usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- Usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- Ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

W związku z w/w źródłami prezentowanego raportu są zgromadzone w powiatowym urzędzie pracy dane, dotyczące osób bezrobotnych według zawodów, a także według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności i według rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy.

Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późn. zm.).

Używane w tekście nazwy i symbole zawodów zgodne są z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),
- 43 grupy duże – jako wewnętrzny podział grup wielkich (kod dwucyfrowy),
- 132 grup średnie – jako wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),
- 444 grupy elementarne – jako wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),
- 2360 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).

W celu dokonania właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć:

- **Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** – proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego, jak również systemu szkolenia bezrobotnych oraz osób poszukujących pracy,
- **Zawód deficytowy** – zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie,
- **Zawód nadwyżkowy** – zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie,
- **Zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)** – zawód, dla którego liczba ofert pracy zrównoważy liczbę osób poszukujących pracy.

Zgromadzone informacje opierają się na danych sprawozdawczych Urzędu Pracy w Trzebnicy za okres od 01.01.2011 r. do 30.06.2011 r.

2. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE TRZEBNICKIM WG. ZAWODÓW W I –POLROCZU 2011 R.

Wg stanu na dzień 30.06.2011 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy zarejestrowane było **3321** osób bezrobotnych, w tym **1832** kobiety (**55%**), **664** osoby uprawnione do zasiłku dla bezrobotnych (**20,1%**), **2111** osób zamieszkałych na wsi (**64%**), **35** osób było zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (**1,0%**).

W stosunku do stanu z końca I półrocza 2010 roku nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych z terenu powiatu trzebnickiego o 156 osoby. Powyższą sytuację obrazuje wykres nr.1.

Wykres 1. Struktura bezrobotnych na dzień 30.06.2010. i 30.06.2011r.

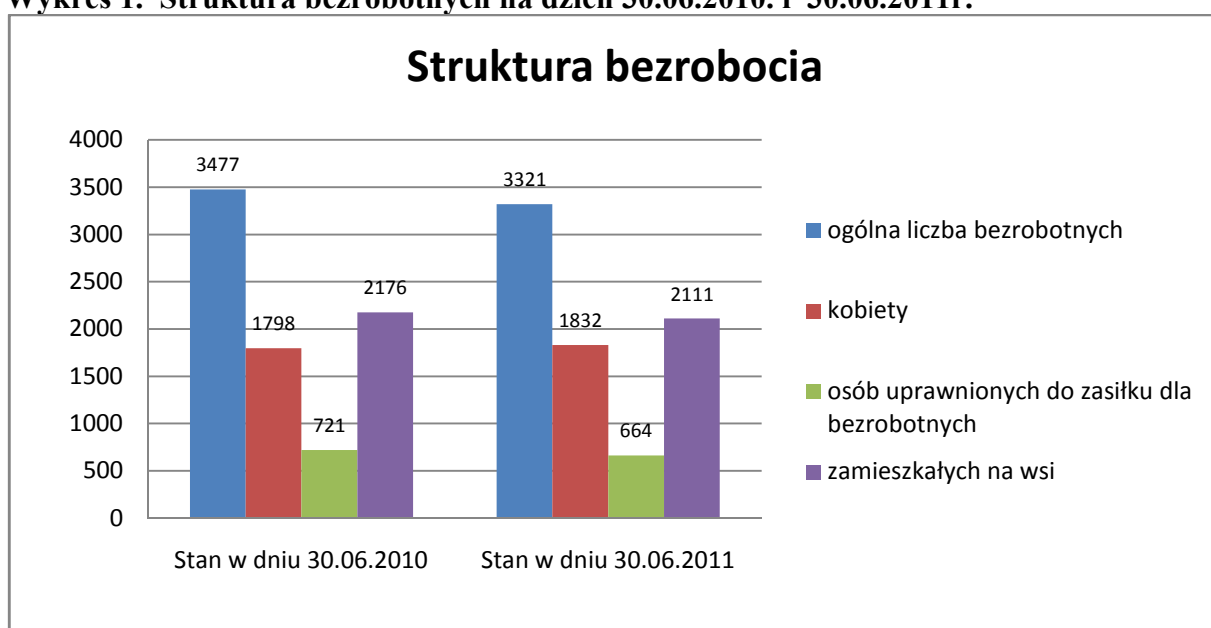

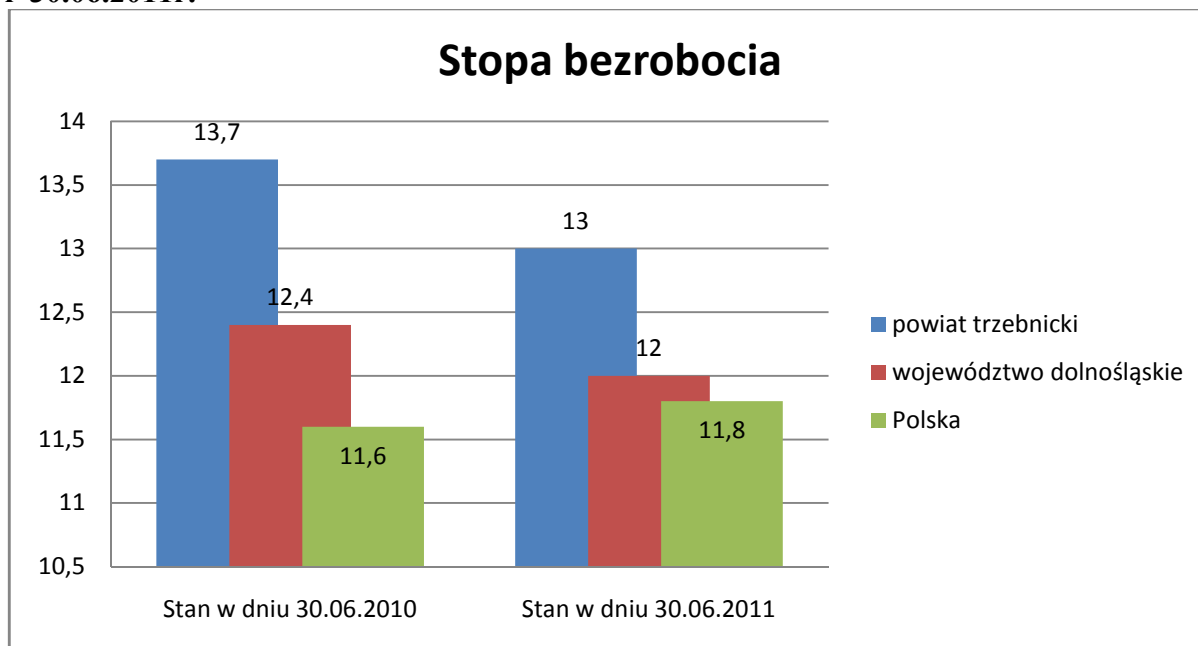
Tabela 1. Struktura osób zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I-półrocza 2011r.

Osoby	Stan w dniu 30.06.2010	Stan w dniu 30.06.2011	Zmiany
długotrwale bezrobotne	1205	1365	↑160
do 25 roku życia	787	738	↓49
powyżej 50 roku życia	816	827	↑11
bez kwalifikacji zawodowych	993	1124	↑131
samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	280	302	↑22
niepełnosprawni	140	157	↑17

Analizując dane zawarte w tabeli 1 zauważa się, iż największą liczbę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne (1365 osób, co stanowi 36,2% ogółu bezrobotnych). Osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowią 30% bezrobotnych (1124 osób), a osoby powyżej 50 roku życia to 24,5% ogółu zarejestrowanych (827 osób). Z kolei młodzież do 25 roku życia to 23,7% ogółu zarejestrowanych (738 osób). Najmniejszą liczbę bezrobotnych stanowią osoby niepełnosprawne i stanowią 4,2% ogółu osób bezrobotnych (157 osób).

Stopa bezrobocia na terenie powiatu trzebnickiego wynosiła na dzień 30.06.2011 roku 13,0%, a w analogicznym okresie 2010 roku było to 13,7%. Nastąpił spadek stopy bezrobocia o 0,7 punktu procentowego. W województwie dolnośląskim w analogicznym okresie nastąpił również spadek stopy bezrobocia o 0,4 punktu procentowego - na dzień 30.06.2011 roku stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim wynosiła 12,0%. W skali całego kraju na dzień 30.06.2011 roku stopa bezrobocia wynosiła 11,8 %. Opisane zmiany stopy bezrobocia ilustruje poniższy wykres.

Wykres 2. Stopa bezrobocia - powiat, województwo, kraj na dzień 30.06.2010r. i 30.06.2011r.

W końcu I półrocza 2011 roku poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu trzebnickiego przedstawiał się w sposób następujący:

- gmina Oborniki Śląskie – 649 osoby;
- gmina Prusice – 402 osoby;

- gmina Trzebnica – 870 osoby;
- gmina Wisznia Mała – 297 osób;
- gmina Zawonia – 240 osoby;
- gmina Żmigród – 870 osoby.

Najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w następujących miejscowościach:

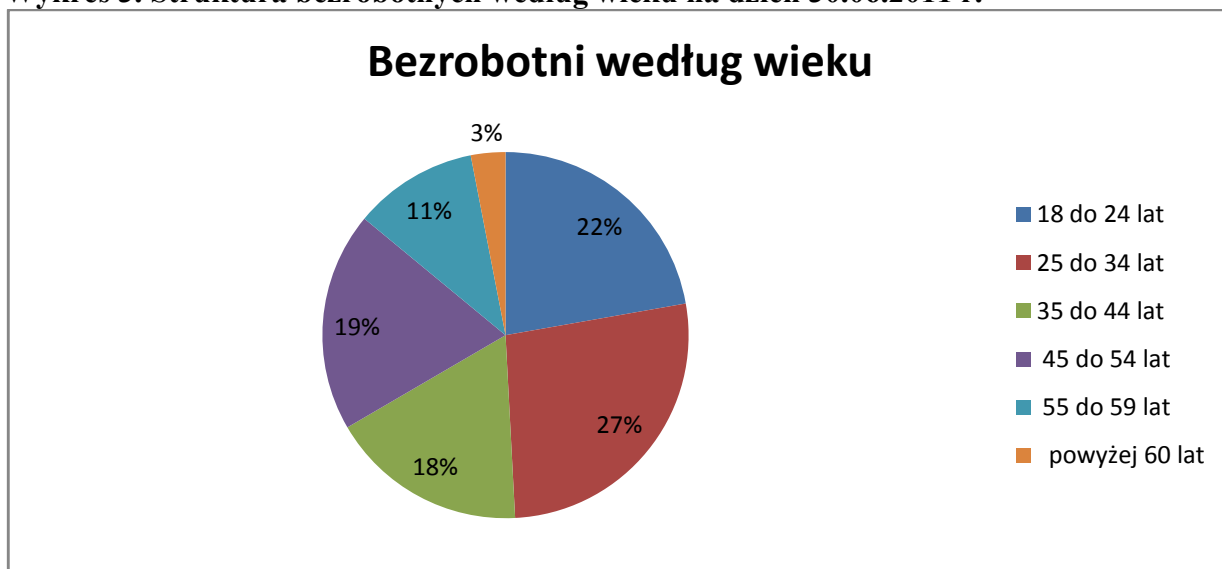
- w Trzebnicy – 465 osób (w tym 251 kobiet),
- w Żmigrodzie – 370 osób (w tym 201 kobiet),
- w Obornikach Śląskich – 256 osoby (w tym 136 kobiet),
- w Prusicach – 119 osób (w tym 81 kobiety),
- w Strzeszowie – 60 osób (w tym 28 kobiet),
- w Korzeńsku – 59 osób (w tym 31 kobiet),
- w Czeszowie – 49 osoby (w tym 26 kobiet),
- w Pęgowie – 46 osoby (w tym 26 kobiety),
- w Zawoni – 43 osób (w tym 24 kobiety),
- w Kaszycie Milickie – 41 osoby (w tym 25 kobiet),
- w Urazie – 40 osób (w tym 22 kobiety).

Biorąc pod uwagę wiek, poziom wykształcenia, staż pracy i czas pozostawania bez pracy struktura bezrobocia w powiecie trzebnickim przedstawia się w sposób następujący:

a) wg wieku:

- 18 do 24 lat – 738 osób (w tym 436 kobiet),
- 25 do 34 lat – 895 osób (w tym 572 kobiety),
- 35 do 44 lat – 579 osoby (w tym 351 kobiet),
- 45 do 54 lat – 643 osób (w tym 331 kobiet),
- 55 do 59 lat – 365 osób (w tym 142 kobiety),
- powyżej 60 lat – 101 osób (mężczyźni);

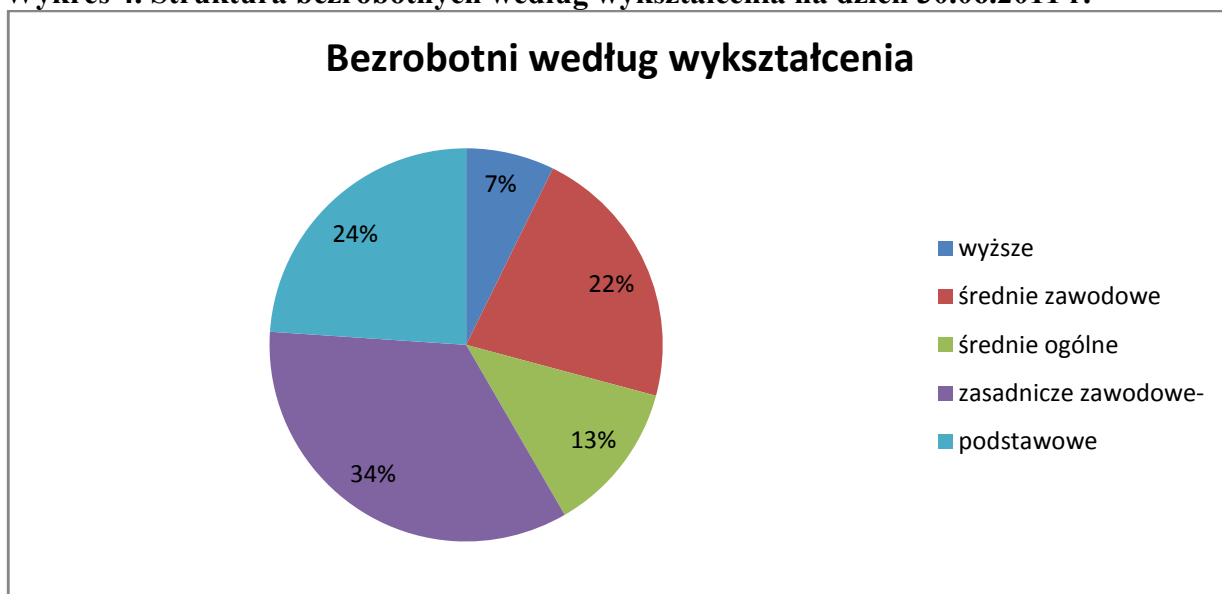
Wykres 3. Struktura bezrobotnych według wieku na dzień 30.06.2011 r.

b) wg wykształcenia:

- wyższe - 242 osób (w tym 156 kobiet),
- średnie zawodowe - 727 osób (w tym 468 kobiet),
- średnie ogólne - 414 osób (w tym 296 kobiet),
- zasadnicze zawodowe - 1143 osób (w tym 525 kobiet),
- podstawowe i gimnazjalne - 795 osób (w tym 387 kobiet);

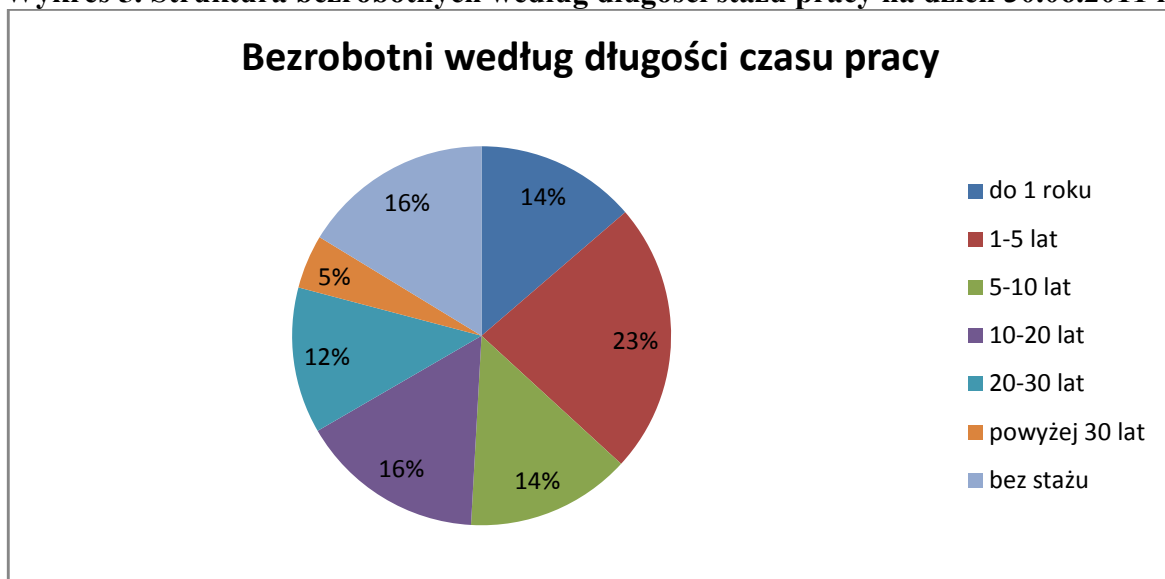
Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wykształcenia na dzień 30.06.2011 r.

c) wg długości stażu pracy:

do 1 roku	-	455 osób (w tym 276 kobiet),
1-5 lat	-	768 osób (w tym 436 kobiet),
5-10 lat	-	467 osób (w tym 277 kobiet),
10-20 lat	-	523 osoby (w tym 293 kobiety),
20-30 lat	-	414 osób (w tym 148 kobiet),
powyżej 30 lat	-	153 osoby (w tym 41 kobiet),
bez stażu	-	541 osób (w tym 361 kobiet);

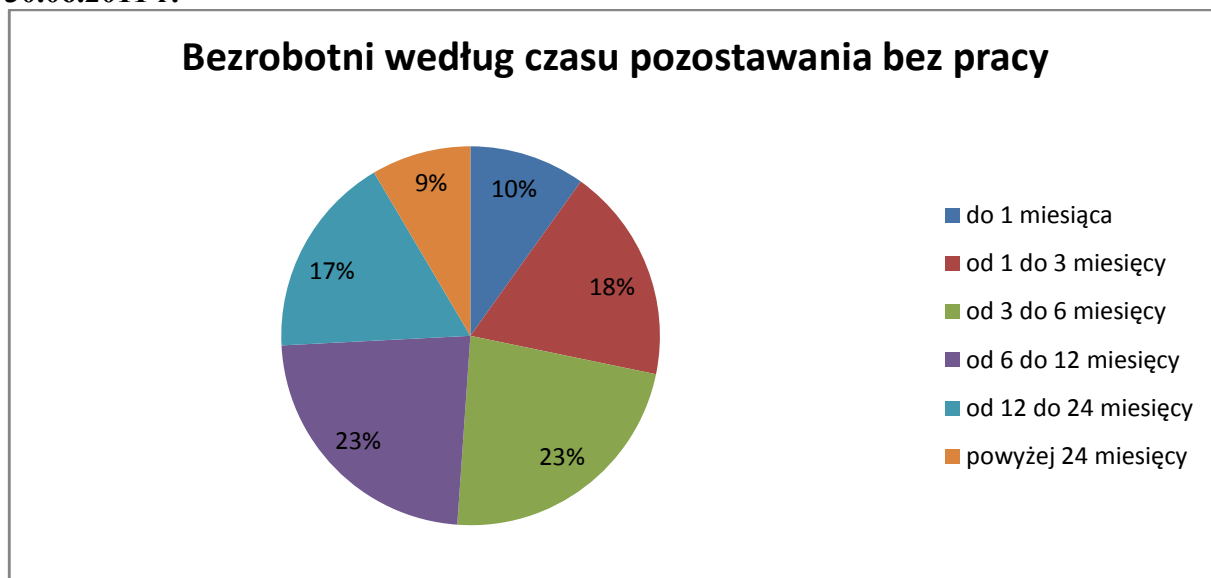
Wykres 5. Struktura bezrobotnych według długości stażu pracy na dzień 30.06.2011 r.

d) wg czasu pozostawania bez pracy:

do 1 miesiąca	-	328 osób (w tym 188 kobiety),
od 1 do 3 miesięcy	-	610 osób (w tym 305 kobiet),
od 3 do 6 miesięcy	-	760 osób (w tym 387 kobiet),
od 6 do 12 miesięcy	-	766 osób (w tym 412 kobiet),
od 12 do 24 miesięcy	-	575 osób (w tym 372 kobiety),
powyżej 24 miesięcy	-	282 osoby (w tym 168 kobiet).

Wykres 6. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy na dzień 30.06.2011 r.

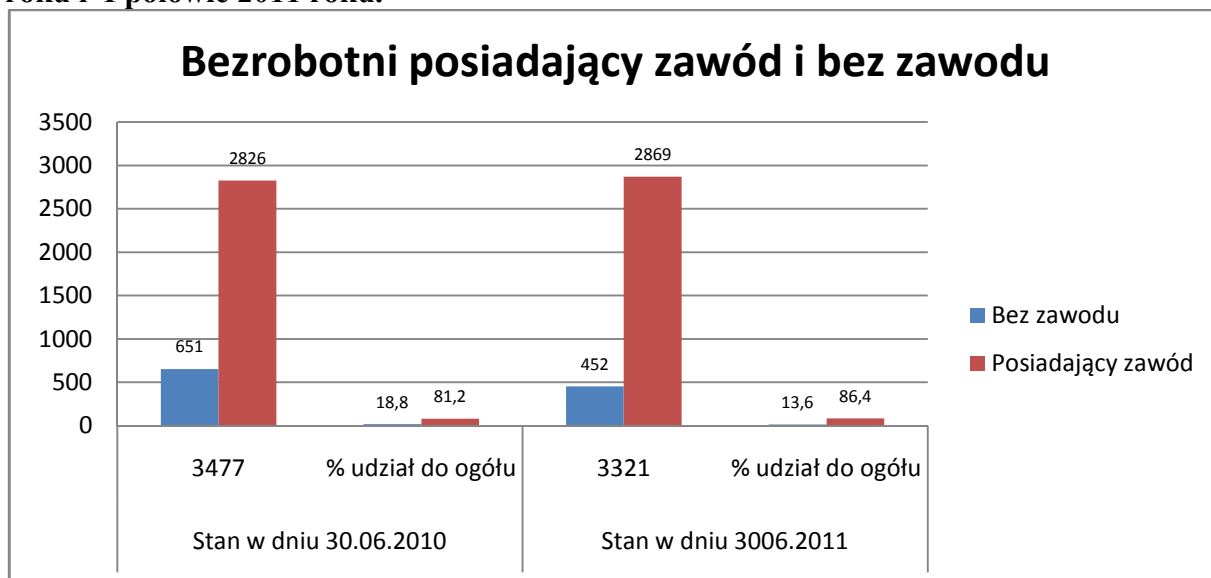
Według stanu na 30.06.2011 r. wśród zarejestrowanych 3321 bezrobotnych – **2869 osób posiadało zawód (specjalność)** tj. 86%. W porównaniu z pierwszym półroczem 2010 r., liczba osób zarejestrowanych z zawodem tj. 81% zwiększyła się o 43 osoby.

Udział osób bez zawodu spadł. W końcu I półrocza 2011 roku **452** osoby nie posiadało zawodu (specjalność). Populacja ta zmniejszyła się o **199** osób w stosunku do stanu z końca I półrocza 2010. Z kolei analiza populacji bezrobotnych ze względu na płeć wskazuje, że na koniec I półrocza 2011 roku zawód posiadało więcej kobiet – **1534**, tj. 53,4% ogólnej liczby osób posiadających zawód. Zaistniałą sytuację obrazuje tabela nr 2 i wykres nr 7

Tabela 2. Stan bezrobotnych w końcu I półrocza 2010r. i I półrocza 2011r.

Bezrobotni	Stan w dniu 30.06.2010		Stan w dniu 30.06.2011	
Ogółem	3477	% udział do ogółu	3321	% udział do ogółu
Bez zawodu	651	18,8	452	13,6
Posiadający zawód	2826	81,2	2869	86,4

Wykres 7. Struktura bezrobotnych ze względu na posiadanie zawodu w I połowie 2010 roku i I połowie 2011 roku.

Spośród 619 zawodów wyszczególnionych w zebranych danych statycznych T-I/P-1 wg kodu zawodu wybrano 30 o największej liczbie osób bezrobotnych. Stanowią one aż 46,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z powiatu trzebnickiego - 1531 osób. Przy interpretacji wzięto pod uwagę zawody, w których było najwięcej zarejestrowanych osób.

Tabela 3. Bezrobotni wg zawodów w powiecie trzebnickim. Stan na 30.06.2011 r.

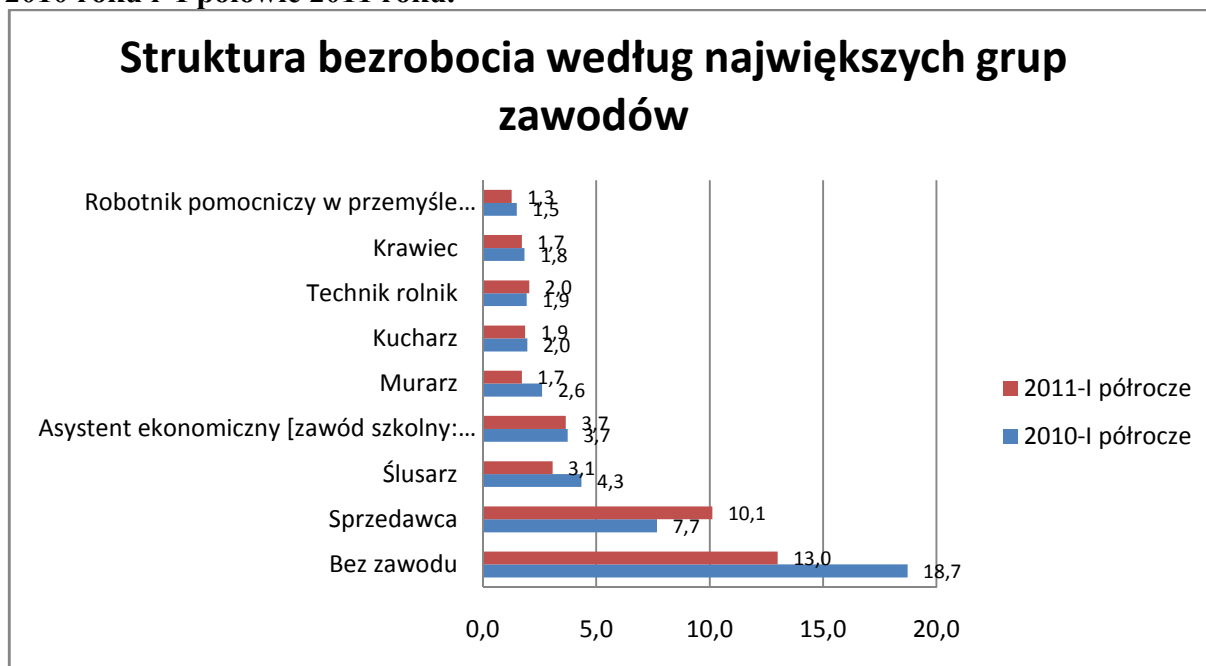
Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	"522301"	sprzedawca*	352	330	4	4	81	76
2	"331403"	technik ekonomista*	127	97	15	9	32	29
3	"722204"	ślusarz*	107	2	0	0	21	0
4	"314207"	technik rolnik*	71	53	1	1	22	20
5	"512001"	kucharz*	65	60	0	0	18	18
6	"711202"	murarz*	60	1	0	0	18	0
7	"753105"	krawiec*	60	59	0	0	18	18
8	"752205"	stolarz*	47	2	0	0	8	1
9	"932911"	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	44	25	0	0	21	11
10	"931301"	robotnik budowlany	41	0	1	0	11	0
11	"821111"	monter sprzętu gospodarstwa domowego	38	31	1	1	8	8

12	"723105"	mechanik samochodów osobowych	37	0	0	0	9	0
13	"911207"	sprzątaczką biurową	35	35	0	0	11	11
14	"432103"	magazynier	33	9	0	0	5	3
15	"411004"	technik prac biurowych*	31	27	1	1	7	6
16	"753303"	szwaczka	31	31	1	1	11	11
17	"514101"	fryzjer*	30	28	0	0	5	5
18	"752208"	stolarz meblowy	30	2	0	0	5	1
19	"263102"	ekonomista	29	22	2	1	5	4
20	"834103"	mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	29	0	0	0	10	0
21	"522305"	technik handlowiec*	25	18	4	3	5	4
22	"613003"	rolnik*	25	13	0	0	10	6
23	"834101"	kierowca ciągnika rolniczego	25	0	0	0	6	0
24	"751201"	cukiernik*	24	19	0	0	6	4
25	"311504"	technik mechanik*	23	1	0	0	5	0
26	"512002"	kucharz małej gastronomii*	23	13	0	0	4	4
27	"722314"	tokarz w metalu	23	2	0	0	6	1
28	"941201"	pomoc kuchenna	23	23	0	0	6	6
29	"961302"	robotnik placowy	22	13	0	0	7	4
30	"611306"	ogrodnik terenów zieleni	21	12	0	0	7	4
31	"000000"	bez zawodu	452	298	30	23	30	18
Ogółem			3321	1832	101	64	720	434

Analizując dane zgromadzone w tabeli 3 można stwierdzić, że największą grupę osób zarejestrowanych stanowią osoby bez zawodu (13,6% osób zarejestrowanych). Zarejestrowani w zawodzie sprzedawca to grupa stanowiąca 10,6% ogółu bezrobotnych co wskazuje na handlowo - usługowy charakter naszego regionu.

Kolejne duże grupy tworzą osoby bezrobotne zarejestrowane w zawodach: ślusarz (3,2% ogółu osób zarejestrowanych) i asystent ekonomiczny (3,8%). Dalszymi dużymi grupami zarejestrowanych wg zawodów są: murarz, technik rolnik, kucharz, krawiec, stolarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

Wykres 9. Struktura bezrobotnych według największych grup zawodów w I połowie 2010 roku i I połowie 2011 roku.

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że na dzień 30.06.2011 r. odsetek osób bezrobotnych bez zawodu w porównaniu do stanu na dzień 30.06.2010 r. znacznie spadł. Najliczniejszą grupą nadal są sprzedawcy. W pozostałych zawodach liczba bezrobotnych w porównaniu do I półrocza 2010 r. utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie wielkich grup zawodowych wskazuje na to, że najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych należało do siedmiu grup:

- sprzedawcy i pokrewni – 14,2%
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (ślusarze, operatorzy CNC, mechanicy samochodowi, mechanicy) - 10%
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (stolarze meblowi, krawcy , kuśnierze, szwaczki, piekarze, cukiernicy) - 8,9%
- średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (technicy rolnictwa, technicy mechanicy) – 7,2%

- pracownicy usług osobistych (kucharze, fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni, kelnerzy i pokrewni) – 6,6%
- średni personel do spraw biznesu i administracji (średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, księgowi) – 6,35%
- robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (murarze, hydraulicy, lakiernicy) – 6,35%
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym,) – 4,5%
- kierowcy i operatorzy pojazdów (operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, kierowcy samochodów osobowych i dostawczych) – 4,15%
- rolnicy produkcji towarowej (ogrodnicy, sadownicy, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej) – 3,4%

Bezrobotni zakwalifikowani do tych 10 grup podstawowych stanowią 72% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Trzebnica posiadającej zawód.

Wśród wszystkich zawodów, w których rejestrowane są osoby bezrobotne można wyodrębnić grupę, która „generuje” długotrwale bezrobocie. Wykaz 30 zawodów uszeregowanych według liczby zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy bezrobotnych przedstawiono w tabeli nr. 4.

Tabela 4. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan na 30.06.2011 r.

Lp	Kod zawodu	Zawody i specjalności	Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		Bezrobotni zarejestrowani ogółem	
			razem	kobiety	razem	kobiety
1.	"522301"	sprzedawca*	81	76	352	330
2.	"331403"	technik ekonomista*	32	29	127	97
3.	"000000"	bez zawodu	30	18	452	298
4.	"314207"	technik rolnik*	22	20	71	53
5.	"722204"	ślusarz*	21	0	107	2
6.	"932911"	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	21	11	44	25

7.	"512001"	kucharz*	18	18	65	60
8.	"711202"	murarz*	18	0	60	1
9.	"753105"	krawiec*	18	18	60	59
10.	"931301"	robotnik budowlany	11	0	41	0
11.	"911207"	sprzątaczką biurową	11	11	35	35
12.	"753303"	szwaczka	11	11	31	31
13.	"834103"	mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	10	0	29	0
14.	"613003"	rolnik*	10	6	25	13
15.	"723105"	mechanik samochodów osobowych	9	0	37	0
16.	"911206"	salowa	9	9	20	20
17.	"752205"	stolarz*	8	1	47	2
18.	"821111"	monter sprzętu gospodarstwa domowego	8	8	38	31
19.	"331301"	księgowy	8	8	18	17
20.	"612990"	pozostali hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	8	6	12	8
21.	"411004"	technik prac biurowych*	7	6	31	27
22.	"961302"	robotnik placowy	7	4	22	13
23.	"611306"	ogrodnik terenów zieleni	7	4	21	12
24.	"712601"	hydraulik	7	0	19	0
25.	"834101"	kierowca ciągnika rolniczego	6	0	25	0
26.	"751201"	cukiernik*	6	4	24	19
27.	"722314"	tokarz w metalu	6	1	23	2
28.	"941201"	pomoc kuchenna	6	6	23	23
29.	"513101"	kelner*	6	5	17	15
30.	"412001"	sekretarka	6	6	8	8

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż bezrobotni, którzy są zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy powyżej 12 miesięcy najczęściej posiadają zawód: sprzedawca – 81 osoby, technik ekonomista – 32, technik rolnik – 22, murarz – 24, ślusarz – 21, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 21 osób.

Należy zauważyć, iż zdecydowaną większość bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy stanowią kobiety – 434, natomiast mężczyźni – 286.

Na terenie powiatu trzebnickiego brak jest zarejestrowanych osób m.in. w następujących zawodach:

- główny księgowy
- kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym
- pozostali specjaliści nauk o ziemi
- biolog
- biotechnolog
- inżynier ogrodnictwa

- inżynier rolnictwa
- inżynier zootechniki
- inżynier organizacji i planowania produkcji
- specjalista kontroli jakości
- inżynier budownictwa - budownictwo przemysłowe
- inżynier inżynierii środowiska - gospodarka wodna i hydrologia
- inżynier inżynierii środowiska - oczyszczanie miast i gospodarka odpadami
- inżynier gospodarki przestrzennej
- architekt wnętrz
- architekt krajobrazu
- grafik komputerowy dtp
- projektant grafiki
- lekarz dentysta - periodontologia
- specjalista zdrowia publicznego
- nauczyciel języka niemieckiego
- nauczyciel przedsiębiorczości
- nauczyciel wychowania do życia w rodzinie
- nauczyciel informatyki w szkole podstawowej
- nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)
- inspektor ochrony danych osobowych
- specjalista do spraw kadr
- specjalista do spraw rekrutacji pracowników
- specjalista do spraw reklamy
- przedstawiciel medyczny
- specjalista do spraw sprzedaży
- zarządca nieruchomości
- asystent prawny
- pozostali bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
- etnograf
- teolog
- psycholog

- psycholog kliniczny
- specjalista resocjalizacji
- kosztorysant budowlany
- technik urządzeń sanitarnych*
- pozostali technicy elektrycy
- instalator systemów alarmowych
- kontroler jakości wyrobów mechanicznych
- pozostali technicy mechanicy
- operator (maszynista) stacji pomp
- asystentka stomatologiczna*
- spedytor
- organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)
- organizator imprez sportowych
- promotor marki (trendsetter)
- pozostali pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- sekretarz sądu
- asystent zarządu

- pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej
- instruktor fitness
- instruktor rekreacji ruchowej
- pozostali pracownicy bibliotek i informacji naukowej
- operator bezprzewodowych sieci komputerowych
- pozostali operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku
- pozostali pracownicy obsługi biurowej
- operator wprowadzania danych
- kasjer bankowy
- technik usług pocztowych i finansowych*
- windykatorka
- dyspozytor transportu samochodowego
- pomocnik biblioteczny
- kurier
- sprzedawca w branży mięsnej
- pomoc apteczna
- pomoc dentystyczna
- strażak
- sadownik
- hodowca drobiu
- cieśla*
- monter budownictwa wodnego*
- robotnik rozbiórki budowli
- monter ociepleń budynków
- monter izolacji budowlanych*
- pozostali monterzy izolacji
- spawacz metodą mig
- spawacz metodą tig
- blacharz izolacji przemysłowych*
- monter konstrukcji aluminiowych
- ślusarz galanterii metalowej
- operator obrabiarek sterowanych numerycznie
- tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie
- mechanik pojazdów jednośladowych
- pozostali mechanicy precyzyjni
- elektromechanik urządzeń sterowania ruchem kolejowym
- elektromonter sieci trakcyjnej
- monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej
- monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych*
- stolarz mebli artystycznych i wzorcowych
- polerowacz wyrobów z drewna
- tokarz w drewnie
- pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni
- operator maszyny rozlewniczej
- operator urządzeń przemysłu chemicznego*
- aparatowy produkcji wyrobów maczanych
- operator maszyny papierniczej
- monter wyrobów z tworzyw sztucznych
- operator żurawia wieżowego

- sprzątaczką domową
- pracownika pomocniczego obsługi hotelowej*
- pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurową, hotelową i podobne
- operator myjni
- pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
- pomocnik ciastkarza
- ładowacz nieczystości stałych
- sortowacz surowców wtórnych
- zamiatacz

3. NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW.

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu trzebnickiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone profesje i zawody. Na następnej stronie przedstawiono tabelę stanowiącą wykaz zawodów, w których w pierwszym półroczu 2011r. zarejestrowało się w PUP Trzebnica, więcej niż 10 bezrobotnych (łącznie 51 zawodów + kategoria bez zawodu). Wyselekcjonowana grupa obejmowała łącznie 2019 osób, które stanowiły 70% wszystkich bezrobotnych rejestrujących się w pierwszej połowie tego roku. W całym pierwszym półroczu 2011 roku w PUP Trzebnica łącznie zarejestrowało się 2890 osób bezrobotnych, w tym 1441 kobiet. W pierwszej połowie 2011 r. stosunkowo największą grupę rejestrujących się bezrobotnych (podobnie, jak w analogicznym okresie roku poprzedniego) stanowiły osoby bez zawodu (497 osób, co stanowiło 17,1 % ogółu rejestrujących się bezrobotnych), gdzie N stanowi ogólna liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie. Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały: sprzedawca (N=271; 9,4%); ślusarz (N=112; 3,9%); technik ekonomista (N=101; 3,5%); murarz (N=57; 2,0%); kucharz (N=48; 1,7%); stolarz (N=45; 1,6%); mechanik pojazdów samochodowych (N=43; 1,5%); technik rolnik (N=39; 1,35%); robotnik budowlany (N=38; 1,3%); magazynier (N=27; 1,3%); krawiec (N=37; 1,3%); fryzjer (N=34; 1,2%); Monter sprzętu gospodarstwa domowego (N=34; 1,2%); ekonomista (N=32; 1,1%); technik prac biurowych (N=32; 1,1%); stolarz meblowy (N=32; 1,1%); robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (N=31; 1,07%).

Łącznie w wymienionych powyżej siedemnastu zawodach, w których najczęściej rejestrowały się osoby bezrobotne w PUP Trzebnica w okresie od początku stycznia do końca czerwca 2011r. zarejestrowało się 1023 osoby, co stanowiło 35,4% ogółu napływu do bezrobocia

w analizowanym okresie. Pozostałe z wyróżnionych w tabeli nr 5 zawodów nie przekroczyły progu 1,0% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie (pierwsze półrocze 2011 r.).

Tabela 5. Napływ bezrobotnych wg zawodów w I połowie 2011 roku.

Lp	Kod zawodu	Zawody i specjalności	Bezrobotni zarejestrowani ogółem	
			N-razem	kobiety
1.	"000000"	Bez zawodu	497	306
2.	"522301"	Sprzedawca*	271	247
3.	"722204"	Ślusarz*	112	3
4.	"331403"	Technik ekonomista*	101	69
5.	"711202"	Murarz*	57	1
6.	"512001"	Kucharz*	48	41
7.	"752205"	Stolarz*	45	2
8.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	43	0
9.	"314207"	Technik rolnik*	39	24
10.	"931301"	Robotnik budowlany	38	0
11.	"432103"	Magazynier	37	5
12.	"753105"	Krawiec*	37	36
13.	"514101"	Fryzjer*	34	32
14.	"821111"	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	34	21
15.	"263102"	Ekonomista	32	24
16.	"411004"	Technik prac biurowych*	32	29
17.	"752208"	Stolarz meblowy	32	2
18.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31	11
19.	"311504"	Technik mechanik*	28	2
20.	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	26	0
21.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	24	0
22.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	23	7
23.	"351203"	Technik informatyk*	22	8
24.	"751201"	Cukiernik*	20	15
25.	"911207"	Sprzątaczką biurową	20	20
	"522305"	Technik handlowiec*	19	12
26.	"751204"	Piekarz*	19	7
27.	"753303"	Szwaczka	18	18
28.	"721306"	Błacharz samochodowy*	16	0
29.	"613003"	Rolnik*	15	7
30.	"713203"	Lakiernik samochodowy	15	1
31.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	14	9
32.	"331301"	Księgowy	13	12
33.	"832203"	Kierowca samochodu osobowego	13	0
34.	"235107"	Pedagog	12	12
35.	"721207"	Spawacz ręczny gazowy	12	0

36.	"722314"	Tokarz w metalu	12	1
37.	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	12	0
38.	"911206"	Salowa	12	12
39.	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	11	8
41.	"334306"	Technik administracji*	11	9
42.	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	11	3
43.	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	11	0
44.	"311408"	Technik elektronik*	10	1
45.	"513101"	Kelner*	10	9
46.	"523002"	Kasjer handlowy	10	9
47.	"541390"	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	10	1
48.	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	10	4
49.	"712601"	Hydraulik	10	0
50.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	10	0
51.	"941201"	Pomoc kuchenna	10	10
52.	"961302"	Robotnik placowy	10	6

4. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE TRZEBNICKIM WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W I - POŁROCZU 2011 ROKU.

Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy w okresie od stycznia do czerwca 2011 roku pozyskał 800 ofert pracy. Jest to o 103 miejsca zatrudnienia mniej niż w I półroczu 2010 roku. Ilość składanych ofert pracy spadła, co spowodowane jest mniejszym zainteresowaniem pracodawców naborem pracowników oraz spadkiem liczby miejsc subsydiowanych..

Tabela 6. Grupy zawodów, w których zgłaszano największe zapotrzebowanie na pracowników w I-półroczu 2011 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2011r.(%)
1.	"74"	ELEKTRYCY I ELEKTRONICY	13,21
2.	"82"	MONTERZY	13,21
3.	"41"	SEKRETARKI, OPERATORZY URZĄDZEŃ BIUROWYCH I POKREWNI	12,20
4.	"51"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH	8,01
5.	"72"	ROBOTNICZY OBRÓBKI METALI, MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ I POKREWNI	7,50
6.	"71"	ROBOTNICZY BUDOWLANI I POKREWNI (Z WYŁĄCZENIEM ELEKTRYKÓW)	6,61
7.	"52"	SPRZEDAWCY I POKREWNI	5,85
8.	"83"	KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	4,32
9.	"75"	ROBOTNICZY W PRZETWÓRSTWIE SPOŻYWCZYM, OBRÓBCE DREWNA, PRODUKCJI WYROBÓW TEKSTYLNÝCH I POKREWNI	4,19

10.	"93"	ROBOTNICZY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	4,07
11.	"33"	ŚREDNI PERSONEL DO SPRAW BIZNESU I ADMINISTRACJI	2,54
12.	"43"	PRACOWNICY DO SPRAW FINANSOWO- STATYSTYCZNYCH I EWIDENCJI MATERIAŁOWEJ	1,78
13.	"21"	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	1,65
14.	"23"	SPECJALIŚCI NAUCZANIA I WYCHOWANIA	1,40

Na podstawie danych z tabeli 5 ranking ofert pracy wg grup zawodowych w I-półroczu 2011 roku przedstawia się następująco: pracodawcy najczęściej zgłaszali oferty pracy dla grupy zawodowej: ELEKTRYCY I ELEKTRONICY, MONTERZY, SEKRETARKI, OPERATORZY URZĄDZEŃ BIUROWYCH I POKREWNI, PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH, ROBOTNICZY OBRÓBKI METALI, MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ I POKREWNI, ROBOTNICZY BUDOWLANI I POKREWNI (Z WYŁĄCZENIEM ELEKTRYKÓW), SPRZEDAWCY I POKREWNI.

W poniższej tabeli przedstawiono 30 wybranych zawodów, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w I-półroczu 2011 roku. Zostały one uszeregowane ze względu na liczbę ofert pracy zgłoszonych ogółem w I-półroczu 2011 roku.

Tabela 7. Ranking ofert pracy wg zawodów w I-półroczu 2011 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2011r.
1.	"742102"	monter - elektronik*	100
2.	"821304"	monter podzespołów i zespołów elektronicznych	100
3.	"411004"	technik prac biurowych*	90
4.	"515303"	robotnik gospodarczy	41
5.	"522301"	sprzedawca*	34
6.	"711202"	murarz*	23
7.	"833203"	kierowca samochodu ciężarowego	21
8.	"752205"	stolarz*	20
9.	"931301"	robotnik budowlany	18
10.	"722204"	ślusarz*	15
11.	"000000"	bez zawodu	13
12.	"432103"	magazynier	9
13.	"541307"	pracownik ochrony fizycznej bez licencji	9

14.	"512001"	kucharz*	7
15.	"723104"	mechanik samochodów ciężarowych	7
16.	"931205"	robotnik drogowy	7
17.	"341203"	opiekun w domu pomocy społecznej*	6
18.	"514101"	fryzjer*	6
19.	"712101"	dekarz*	6
20.	"721290"	pozostali spawacze i pokrewni	6
21.	"751204"	piekarz*	6
22.	"332203"	przedstawiciel handlowy	5
23.	"522305"	technik handlowiec*	5
24.	"721404"	monter konstrukcji stalowych	5
25.	"216604"	projektant grafiki	4
26.	"243106"	specjalista do spraw marketingu i handlu	4
27.	"331301"	księgowy	4
28.	"412001"	sekretarka	4
29.	"441990"	pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	4
30.	"513101"	kelner*	4

Największe zapotrzebowanie (12,5% wszystkich ofert) dotyczyło zawodu monter – elektronik i monter podzespołów i zespołów elektronicznych (również 12,5%). Ponadto poszukiwane były osoby do pracy na stanowisko technik prac biurowych (11,2%), robotnik gospodarczy (5,1%), sprzedawca (4,2% ofert pracy), murarz (2,9% ofert pracy), a także kierowca samochodu ciężarowego (3% ofert pracy). W I połowie 2011 – 200 miejsc pracy zgłosiła firma z terenu wrocławskiej strefy ekonomicznej oraz rekrutująca do tej firmy agencja pracy tymczasowej. Niestety z przyczyn niezależnych od Urzędu do zatrudnienia nie doszło.

Zauważyć można także dość dużą ilość ofert pracy dla osób z wykształceniem średnim administracyjno-biurowym i jednocześnie dużą grupę zarejestrowanych bezrobotnych w tych zawodach, co może świadczyć o niedostosowaniu kwalifikacji i umiejętności tej grupy bezrobotnych do wymagań stawianych przez pracodawców oraz o dużej rotacji pracowników w tych zawodach. Poza tym wiele z wymienionych ofert dotyczy wolnych miejsc stażowych. Występuje też duża rotacja pracowników w zawodach: murarz, robotnik budowlany.

Analizując oferty pracy zgłoszone do urzędu zauważyć można, że nie wszystkie oferty są w pełni realizowane, wynika to przede wszystkim z braku dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych

posiadanych przez osoby bezrobotne. Większość zarejestrowanych bezrobotnych posiada kwalifikacje zdezaktualizowane, które nie odpowiadają wymogom lokalnego rynku pracy.

W I-półroczu 2011 roku nie zgłoszono w Powiatowym Urzędzie Pracy ofert m.in. w następujących zawodach:

- administrator baz danych
- administrator sieci informatycznej
- inżynier systemów i sieci komputerowych
 - asystent prawni
 - archiwista
- pozostali bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
 - ekonomista
 - archeolog
 - etnograf
 - kulturoznawca
 - socjolog
 - filozof
 - historyk
 - politolog
 - teolog
 - psycholog kliniczny
 - specjalista resocjalizacji
- wychowawca w jednostkach penitencjarnych
 - dziennikarz
 - filolog - filologia polska
 - tłumacz języka rosyjskiego
 - pozostali artyści plastycy
- realizator programu telewizyjnego
 - laborant chemiczny
 - technik analityk*
 - technik geodeta*
 - technik metrolog
 - technik architekt
 - technik budownictwa*
- technik dróg i mostów kolejowych*
- technik inżynierii środowiska i melioracji*
- kontroler jakości wyrobów elektrycznych
 - technik elektryk*
 - pozostali technicy elektrycy
- kontroler jakości wyrobów elektronicznych
- technik automatyk sterowania ruchem kolejowym*
 - technik elektronik*
 - technik mechatronik*
- kontroler jakości wyrobów mechanicznych
 - technik mechanik*
- technik mechanik budowy środków transportu
- technik mechanik maszyn i urządzeń
- technik mechanizacji rolnictwa*
- pozostali technicy mechanicy
- technik technologii chemicznej*
 - technik wiertnik*
 - pozostali kreślarze
 - technik poligraf*
- technik technologii drewna*
- technik technologii odzieży*
 - pozostali drukarze
 - introligator galanteryjny
 - introligator poligraficzny
 - elektromechanik*
- elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych
- elektromechanik pojazdów samochodowych*
- elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego
- elektromechanik urządzeń chłodniczych
- elektromechanik urządzeń sterowania ruchem kolejowym
- elektromonter maszyn elektrycznych
- elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego
 - elektromonter taboru szynowego
- pozostali elektromechanicy i elektromonterzy
 - elektromonter linii kablowych
- elektromonter linii napowietrznych wysokich i najwyższych napięć
 - monter elektronik - instalacja anten
 - monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej
 - monter elektronik - urządzenia radiokomunikacyjne
 - monter elektronik - urządzenia radiowo-telewizyjne
 - monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)
- monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych*
 - monter sieci telekomunikacyjnych
 - garmażer
 - rzeźnik - wędliniarz*
 - ubojowy
 - cukiernik*
- pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni

- młynarz
- przetwórcą owoców i warzyw
- sortowacz materiałów drzewnych
 - suszarniowy drewna
- pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
 - stolarz galanterii drzewnej
- stolarz modelarz instrumentów muzycznych
- pozostali stolarze meblowi i pokrewni
 - pilarz
 - polerowacz wyrobów z drewna
 - tokarz w drewnie
- pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni
- pozostali krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
 - szwaczka
 - tapicer*
 - cholewkarz
 - obuwnik ortopedyczny
 - obuwnik przemysłowy
 - kaletnik*
 - rymarz
 - górnik eksploatacji podziemnej*
 - górnik odkrywkowej eksploatacji złóż*
 - operator ładowarki
 - pilarz kamienia
 - szlifierz kamienia
 - hartownik
- operator maszyn do produkcji drutów i prętów
- operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*
- operator pieców do obróbki cieplnej
 - tłoczcz w metalu
- pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
- aparatowy produkcji wyrobów maczanych
- pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
- operator maszyn krojących i wykrawających do papieru
- operator maszyn do przygotowania włókien
- operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
 - operator maszyn do produkcji włóknin i przędzin
 - operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego
 - operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych
 - operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich
 - operator urządzeń przetwórstwa mięsa
- operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego
 - operator urządzeń przetwórstwa ryb
- pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
- operator pilarek do pozyskiwania tarcicy
 - operator pras w produkcji drzewnej
- operator urządzeń przemysłu szklarskiego*
- maszynista urządzeń odpielania i odżużlania
 - palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych
 - palacz kotłów centralnego ogrzewania wodnych rusztowych
 - pozostali maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni
 - operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych
- monter maszyn i urządzeń przemysłowych
 - monter obrabiarek
 - monter silników spalinowych
 - monter sprzętu gospodarstwa domowego
 - monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych
 - monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej
 - monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego
- monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń
 - monter sprzętu radiowego i telewizyjnego
 - monter wyrobów z drewna
 - dyżurny ruchu i stacji metra
 - nastawniczy
 - kierowca mechanik
 - mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*
 - operator maszyn rolniczych
 - operator maszyn drogowych
 - operator sprzętu ciężkiego
 - operator żurawia jezdniowego
 - operator żurawia wieżowego
- pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
 - marynarz w żegludze śródlądowej
 - palacz pieców zwykłych
 - pomoc laboratoryjna
 - salowa
 - pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne
 - praczka
 - prasowaczka ręczna
 - pomocniczy robotnik leśny
 - meliorant

- robotnik torowy	przemysle
- pomocnik ciastkarza	- ładowacz
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	- pracownik przygotowujący posiłki typu fast food
- sortowacz	- goniec
- wydawca materiałów	- dozorca
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w	

Biorąc pod uwagę powyższe dane można zauważyć, że w I-półroczu 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy nie zarejestrowano ofert pracy na stanowiska wymagające wysokich kwalifikacji oraz dodatkowych uprawnień.

Dokonana analiza wskazuje, że brak ofert pracy na naszym terenie występuje głównie w zawodach inżynieryjno-technicznych i informatycznych.

Na terenie powiatu nie ma zapotrzebowania na osoby z tak wysokimi kwalifikacjami, ponieważ wynika to ze specyfiki lokalnego rynku pracy - braku dużych, nowoczesnych przedsiębiorstw, jak również z faktu, iż przedsiębiorstwa poszukujące pracowników z wyższymi kwalifikacjami rzadko zgłaszają oferty pracy na takie stanowiska do urzędu pracy, rekrutując specjalistów we własnym zakresie.

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE TRZEBNICKIM W I-PÓŁROCZU 2011 R.

Aby móc mówić o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w powiecie trzebnickim należy obliczyć stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie. W ten sposób możemy określić wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów (**W**). Przyjęto, że:

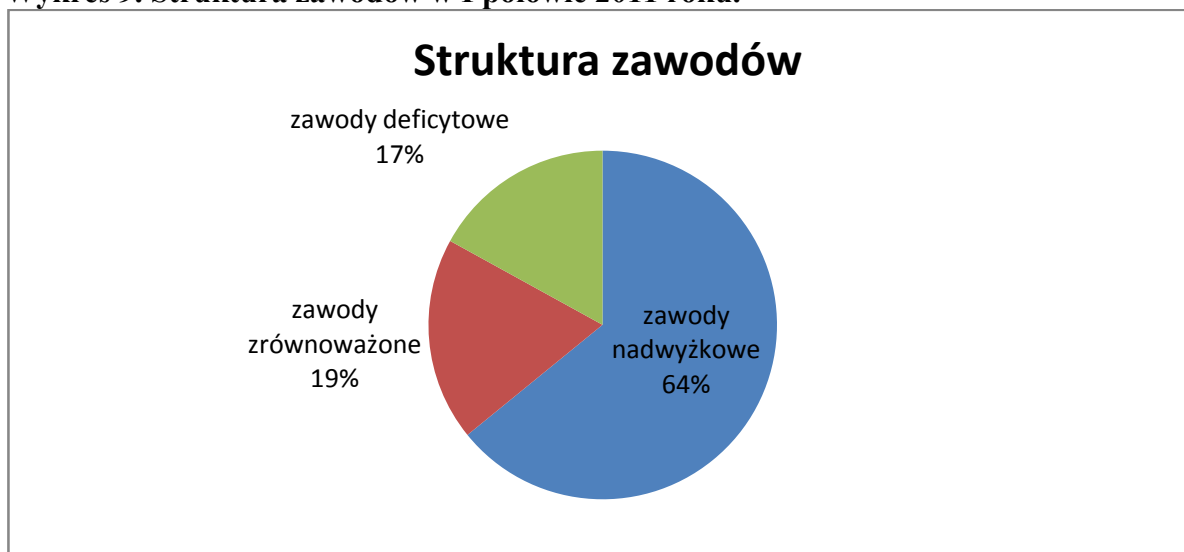
- zawody o wskaźniku $W < 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**,
- zawody o wskaźniku $0,9 \leq W \leq 1,1$ to **zawody zrównoważone**,
- zawody o wskaźniku $W > 1,1$ to **zawody deficytowe**.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z kolei przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Natomiast przez **zawód w równowadze** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W ten sposób ustalono listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Na terenie powiatu trzebnickiego 64,% zawodów stanowią zawody nadwyżkowe, 18% to zawody deficytowe, a 19% zawodów wykazuje równowagę (zawody zrównoważone).

Wykres 9. Struktura zawodów w I połowie 2011 roku.

Analizując zawody nadwyżkowe i deficytowe wzięto pod uwagę 30 zawodów nadwyżkowych i 20 zawodów deficytowych wg wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodu, przy czym nie ujęto zawodów, dla których wskaźniki te wynoszą odpowiednio MAX lub 0.

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie trzebnickim w I-półroczu 2011r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1.	"753105"	krawiec*	0,03
2.	"314207"	technik rolnik*	0,05
3.	"741101"	elektromonter instalacji elektrycznych	0,08
4.	"523002"	kasjer handlowy	0,10
5.	"961302"	robotnik placowy	0,10
6.	"834401"	kierowca operator wózków jezdniowych	0,11
7.	"752208"	stolarz meblowy	0,13
8.	"522301"	sprzedawca*	0,13
9.	"722204"	ślusarz*	0,13
10.	"712602"	monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,14
11.	"932101"	pakowacz	0,14

12.	"512001"	kucharz*	0,15
13.	"321402"	technik dentystyczny*	0,17
14.	"713102"	malarz budowlany	0,17
15.	"721207"	spawacz ręczny gazowy	0,17
16.	"722301"	frezer	0,17
17.	"723103"	mechanik pojazdów samochodowych*	0,17
18.	"741207"	elektromonter (elektryk) zakładowy	0,17
19.	"821903"	monter rowerów i wózków	0,17
20.	"514101"	fryzjer*	0,18
21.	"834101"	kierowca ciągnika rolniczego	0,18
22.	"331203"	referent (asystent) bankowości	0,20
23.	"422602"	recepjonista	0,20
24.	"524502"	sprzedawca w stacji paliw	0,20
25.	"611306"	ogrodnik terenów zieleni	0,20
26.	"911207"	sprzątaczką biurową	0,20
27.	"921201"	pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	0,20
28.	"432103"	magazynier	0,24
29.	"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,25
30.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,25

W powyższej tabeli wybrano 30 zawodów, które miały najniższy wskaźnik intensywności nadwyżki (pomijając wskaźniki, które wynoszą 0), ponieważ im mniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki, tym bardziej nadwyżkowy jest zawód. Ranking zawodów nadwyżkowych ujęty w tabeli 8 wskazuje, że w zawodach: krawiec, elektromonter instalacji elektrycznych, kasjer handlowy, kierowca operator wózków jezdniowych, stolarz meblowy, wskaźnik intensywności nadwyżki jest najmniejszy, co znaczy, że podaż ofert pracy w tych zawodach jest najniższa w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Liczną grupę zawodów nadwyżkowych stanowią zawody techniczne (elektromonter instalacji elektrycznych, mechanik pojazdów samochodowych elektromonter (elektryk) zakładowy) oraz zawody branży handlowej (sprzedawca, magazynier, kasjer handlowy)

Ranking zawodów **deficytowych** w powiecie trzebnickim w I-półroczu 2011 r., czyli 18 zawodów, w których liczba bezrobotnych oraz poszukujących pracy nie zaspokajała potrzeb pracodawców, czyli występowała przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami przedstawia tabela 9.

W tabeli nie ujęto zawodów ze wskaźnikiem o wartości MAX, ponieważ wskazuje on, że w danym zawodzie w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni.

Tabela 9. Ranking zawodów deficytowych w powiecie trzebnickim w I-półroczu 2011r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1.	"742102"	Monter - elektronik*	50,00
2.	"821304"	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	50,00
3.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	6,00
4.	"515303"	Robotnik gospodarczy	4,56
5.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
6.	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	4,00
7.	"722308"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	3,00
8.	"931202"	Kopacz	3,00
9.	"411004"	Technik prac biurowych*	2,81
10.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	2,10
11.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	2,00
12.	"711102"	Monter konstrukcji budowlanych*	2,00
13.	"722303"	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	2,00
14.	"814104"	Wulkanizator	2,00
15.	"721404"	Monter konstrukcji stalowych	1,67
16.	"412001"	Sekretarka	1,33
17.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	1,29
18.	"712101"	Dekarz*	1,20

Zawody deficytowe wymienione w tabeli 9 charakteryzuje niewielki napływ bezrobotnych przy jednoczesnym wielokrotnie większym napływie ofert pracy. Analizując powyższą tabelę można zauważyć, w grupie zawodów deficytowych stanowiska związane z budownictwem: dekarz, monter konstrukcji budowlanych i monter instalacji i urządzeń sanitarnych. Zawodami deficytowymi są również zawody dotyczące obsługi biura, chociaż statystyka ofert pracy wskazuje, że większość ofert pracy dotycząca tego obszaru to oferty

stażu np.; sekretarka, asystent do spraw księgowości, technik prac biurowych. Dużą grupę zawodów deficytowych stanowią również zawody techniczne tj. monter konstrukcji stalowych, operator maszyn do obróbki skrawaniem, operator CNC, pozostali spawacze i pokrewni. Zawodami deficytowymi również są: pracownik ochrony fizycznej, monter elektronik i monter podzespołów i zespołów elektronicznych (200 miejsc pracy zgłosiła firma z branży elektronicznej i agencja pracy tymczasowej z wrocławskiej strefy ekonomicznej). Najczęściej oferty na pracowników ochrony zgłaszały firmy świadczące usługi ochroniarskie, ze wskazaniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Natomiast 20 zawodów było zawodami zrównoważonymi, czyli popyt na osoby bezrobotne o danym zawodzie był równy podaży. Zawody zrównoważone wymienione zostały w tabeli 9.

Tabela 10. Ranking zawodów zrównoważone w powiecie trzebnickim w I-półroczu 2011r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1.	"243107"	specjalista do spraw reklamy	1
2.	"263401"	psycholog	1
3.	"333105"	spedytor	1
4.	"343301"	bibliotekarz*	1
5.	"411090"	pozostali pracownicy obsługi biurowej	1
6.	"431102"	fakturzystka	1
7.	"514103"	fryzjer męski	1
8.	"531103"	opiekunka dzieci w drodze do szkoły	1
9.	"531202"	asystent nauczyciela przedszkola	1
10.	"541306"	portier	1
11.	"621001"	drwal / pilarz drzew	1
12.	"713201"	lakiernik*	1
13.	"713205"	lakiernik wyrobów drzewnych	1
14.	"817104"	operator maszyny papierniczej	1
15.	"821902"	monter mebli	1
16.	"834290"	pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1
17.	"911203"	pokojowa	1

18.	"921301"	pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1
19.	"921401"	pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	1
20.	"962906"	woźny	1

6. WNIOSKI

W oparciu o sporządzony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych i analizę lokalnego rynku pracy, wynikają następujące spostrzeżenia:

- 1) W I połowie 2011 roku liczba zarejestrowanych w urzędzie bezrobotnych zmniejszyła się o 4,5% w porównaniu do stanu z końca I połowy 2010 roku (z poziomu 3477 osób do poziomu 3321 osób), co ma związek z ogólnym minimalnym spadkiem bezrobocia w województwie dolnośląskim związanym zżywieniem gospodarczym. Spadek nie jest gwałtowny ma to związek w dalszym ciągu z trudną sytuacją gospodarczą kraju.
- 2) W I półroczu do odbycia stażu skierowano 153 osoby bezrobotne. Było to znacznie mniej niż w analogicznym 2010 r. (spadek o 112 osób). Sytuacja taka spowodowana była zmniejszeniem o ok. 60% w porównaniu z rokiem 2010 środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową, w 2011r.
- 3) Bezrobocie w powiecie trzebnickim dotyka w znacznej mierze kobiet – stanowią one 55% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wzrost w stosunku do I połowy 2010 roku o 3,7%). Szczególnie niekorzystna jest sytuacja na lokalnym rynku pracy kobiet, ponieważ one właśnie dominują w populacji bezrobotnych, ze względu na zawody przez siebie reprezentowane.
- 4) Zaobserwować można wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych (wzrost procentowy tej grupy bezrobotnych w porównaniu do I połowy 2010 roku, gdzie długotrwale bezrobocie obejmowało 31,8% ogółu bezrobotnych do 36,2% ogółu bezrobotnych), dlatego tą grupę należy szczególnie aktywizować. Z analizy monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika również, że osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach zawodowych należą do długotrwale bezrobotnych i najpóźniej podejmują pracę. Bezrobotni pozostający w rejestrach urzędu ponad 12 miesięcy a nierzadko kilka lat są bardzo trudnymi klientami służb zatrudnienia. Ich kwalifikacje zdezaktualizowały się, pozostają bez pracy od wielu lat. Jeżeli do tego

dojdą trudności w dojeździe do większych aglomeracji miejskich, brak możliwości zapewnienia opieki nad dziećmi, posiadanie przeciwwskazań do pracy ze względu na stan zdrowia, brak wykształcenia, małą aktywność zawodowa czy wręcz nastawienie na korzystanie tylko z ubezpieczenia zdrowotnego a nie z usług urzędu pracy tworzy się obraz trudnego klienta.

- 5) Zanotowano niewielki wzrost liczby osób powyżej 50 roku życia (816 osób w I połowie 2010r. do 827 w I połowie 2011r).
- 6) W I połowie 2011r. nastąpił spadek wśród liczby osób bezrobotnych nie posiadających zawodu - spadek o 5,2%. (w I połowie 2010r. – 651 osób bez zawodu, w 2011 – 452 osoby bez zawodu).
- 7) W I połowie 2011 wzrost procentowy bezrobocia miał miejsce wśród bezrobotnych posiadających zawód – wzrost o 5,2% ((w I połowie 2010r. – 2826 osób z zawodem, w I połowie 2011 –2869 osób z zawodem).
- 8) W I połowie 2011 r. liczba ofert pracy w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. zmniejszyła się o prawie 103 oferty pracy, tj. 11,4% ogółu ofert w I połowie 2011r. W związku z tym tylko w pojedynczych grupach zawodów w okresie badawczym mieliśmy do czynienia z sytuacją, gdzie ogólna liczba ofert pracy przewyższała liczbę osób poszukujących pracy. Wpłynęło to na generalne pogorszenie pozycji konkurencyjnej wszystkich reprezentantów poszczególnych zawodów, co przede wszystkim przejawiało się w obniżeniu wskaźników średniej liczby ofert pracy, napływających do urzędu na przestrzeni poszczególnych miesięcy. Wynika to z faktu zmniejszonego ożywienia gospodarczego i mniejszego zainteresowania pracodawców zwiększaniem zatrudnienia. Polska gospodarka zaczyna teraz dopiero odczuwać mocniej skutki kryzysu gospodarczego.
- 9) Oferty pracy pozyskane do realizacji bardzo często należą do tzw. „trudnych”. Czasami te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są kilkakrotnie zgłaszane do PUP. Ze względu na proponowane warunki pracy i niską pracę bezrobotni nie są zainteresowani daną ofertą.
- 10) Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na zatrudnienie osób do wykonywania prac prostych (pracownicy obsługi biurowej, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach). Duża liczba ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym nie wpływa na zmniejszenie poziomu bezrobocia w tej grupie.

- 11) Pracodawcy często mają problem ze sformułowaniem wymogów kwalifikacyjnych.
- 12) Pracodawcy coraz częściej zainteresowani są zatrudnianiem pracowników wykwalifikowanych z doświadczeniem zawodowym. Kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zwiększają możliwość znalezienia zatrudnienia. Bezrobotni, którzy ich nie posiadają mają coraz mniejsze szanse na znalezienie pracy. Szansą na poprawienie ich sytuacji są różne formy aktywizacji zawodowej, a przede wszystkim szkolenia.
- 13) Nadal zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników administracyjno-biurowych. Jednak większość tego typu ofert pracy dotyczy miejsc stażowych.
- 14) Z przedstawionej analizy wynika, że sytuacja na rynku pracy nadal jest trudna i utrzymuje się przewaga zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi. Obserwacja struktury bezrobocia w I połowie 2011 roku pozwala wyróżnić kilka zawodów, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu ofert. Zawody te to przede wszystkim: sprzedawca, murarz, ślusarz, zawody związane z ekonomią i administracją.
- 15) W czołówce rankingu zawodów deficytowych mieszczą się następujące zawody:
 - dekarz,
 - monter elektronik,
 - monter konstrukcji stalowych,
 - sekretarka,
 - monter konstrukcji budowlanych,
 - operator maszyn do obróbki skrawaniem.
- 16) Natomiast do czołówki zawodów nadwyżkowych należą:
 - stolarz meblowy,
 - kasjer handlowy,
 - ślusarz,
 - elektromonter instalacji elektrycznych
 - robotnik placowy
 - kierowca operator wózków jezdniowych
 - krawiec.
- 17) W I połowie 2011 roku najwięcej ofert pracy wg PKD w powiecie trzebnickim dotyczyło sekcji:
 - Przetwórstwo przemysłowe - 168 ofert;

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle- 126 oferty;
- Budownictwo – 124 oferty;
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 93 oferty;
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 66 ofert;
- Pozostała działalność usługowa – 49 ofert;
- Transport i gospodarka magazynowa - 30 ofert;
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 30 ofert.

18) W I połowie 2011 roku najwięcej bezrobotnych reprezentowało wg PKD następujące sekcje:

- Działalność nie zidentyfikowana - 48%;
- Przetwórstwo przemysłowe – 16,2%;
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 12%;
- Budownictwo – 5%;
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 2,5%;
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 2%;
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 2%;
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 1,9%;
- Transport i gospodarka magazynowa – 1,8%.

19) W 2011 r. nastąpiło zmniejszenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (spadek o ok. 60% w stosunku do roku 2010). Dlatego nasze działania były bardziej niż w roku poprzednim nakierowane na aktywizację osób bezrobotnych poprzez usługi rynku pracy, czyli pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz zajęcia aktywizacyjne w ramach Klubu Pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący głównie na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na regionalnym rynku pracy i stanowi może przede wszystkim podstawę do

planowania kierunków szkoleń bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

Celem prowadzenia monitoringu jest między innymi:

- a) efektywne wykorzystanie środków finansowych na aktywizacja rynku pracy,
- b) tworzenie planów szkolenia bezrobotnych,
- c) merytoryczne uzasadnienie pisania programów pod kątem pozyskiwania dodatkowych środków,
- d) informacja o kwalifikacjach lokalnych zasobów ludzkich dla lokalnych inwestorów.

Na zakończenie należy jeszcze raz podkreślić, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wnioski sformułowane w trakcie analizy przedmiotu badania, stanowią obraz lokalnego rynku pracy, który charakteryzuje tylko pewien fragment rzeczywistości. Wolne miejsca pracy, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy w I połowie 2011 roku nie odzwierciedlały struktury wszystkich ofert dostępnych na lokalnym rynku pracy. Znaczna część ofert pracy nie jest zgłaszana do urzędu pracy, ale brak jest szacunków, jakiej części ofert pracy to dotyczy. Z pewnością do urzędu nie trafia wiele informacji o wolnych miejscach pracy dla wysokiej klasy specjalistów, głównie ze względu na przekonanie, że zarejestrowani bezrobotni nie posiadają wystarczających kwalifikacji zawodowych, bądź ich umiejętności zdezaktualizowały się wobec długiego pozostawania bez pracy. Duża część bezrobotnych podjęła zatrudnienie na stanowiskach, które nie były ewidencjonowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy. Poza tym część bezrobotnych z terenu powiatu trzebnickiego podjęła pracę poza jego obszarem, co sprawia, że monitoring tworzony dla lokalnego rynku pracy nie pokazuje faktycznego zapotrzebowania pracodawców na pracowników w określonych zawodach. Ponad to coraz większą rolę w poszukiwaniu pracowników spełnia Internet, w którym zamieszczana jest znaczna część ofert pracy. Tak więc oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy stanowią tylko część ofert pracy obecnych na rynku. Zanalizowanie rynku pracy, nawet lokalnego, jest zadaniem trudnym, czasochłonnym i kosztownym. Aby monitoring w sposób dokładniejszy charakteryzował rzeczywistą sytuację należałoby uzyskać takie dane jak: informacje dotyczące liczby i struktury wszystkich ofert pracy występujących na lokalnym rynku pracy, a także planowane w kolejnym roku przyjęcia do pracy przez pracodawców. Monitoring nie zawiera danych badających potrzeby zatrudnieniowe lokalnych pracodawców.

Spis wykresów:

Wykres 1. Struktura bezrobotnych na dzień 30.06.2010. i 30.06.2011r.

Wykres 2. Stopa bezrobocia - powiat, województwo, kraj na dzień 30.06.2010r. i 30.06.2011r.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych według wieku na dzień 30.06.2011 r.

Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wykształcenia na dzień 30.06.2011 r.

Wykres 5. Struktura bezrobotnych według długości stażu pracy na dzień 30.06.2011 r.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy na dzień 30.06.2011 r.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych ze względu na posiadanie zawodu w I połowie 2010 roku i I połowie 2011 roku.

Wykres 8. Struktura bezrobotnych według największych grup zawodów w I połowie 2010 roku i I połowie 2011 roku.

Wykres 9. Struktura zawodów w I połowie 2011 roku.

Spis tabel:

Tabela 1. Struktura osób zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I-półrocza 2011r.

Tabela 2. Stan bezrobotnych w końcu I półrocza 2010 r. i I półrocza 2011r.

Tabela 3. Bezrobotni wg zawodów w powiecie trzebnickim. Stan na 30.06.2011 r.

Tabela 4. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan na 30.06.2011 r.

Tabela 5. Napływ bezrobotnych wg zawodów w I połowie 2011 roku.

Tabela 6. Grupy zawodów, w których zgłaszano największe zapotrzebowanie na pracowników w I - półroczu 2011 r.

Tabela 7. Ranking ofert pracy wg zawodów w I - półroczu 2011 r.

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie trzebnickim w I - półroczu 2011 r.

Tabela 9. Ranking zawodów deficytowych w powiecie trzebnickim w I - półroczu 2011 r.

Tabela 10. Ranking zawodów zrównoważonych w powiecie trzebnickim w I - półroczu 2011 r.